

Valvontasuunnitelman toteutuminen 2024 Tillsynsplanens förverkligande 2024

Ympäristöterveyslautakunta 29.01.2025 § 5
79/00.01.02.00/2022

Valmistelija

Terveysvalvonnan johtaja Andréas Smeds

Ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköiden tulee arvioida valvontasuunnitelmansa toteutumista vuosittain. Lautakunnassa käsitelty valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi toimitetaan VYHA:n (Ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkötietojen hallintajärjestelmä) kautta aluehallintovirastolle vuosittain.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnissa on huomioitava suunnitellun toiminnan ja tarkastusten kattavuus, tarkastusten ja näytteiden määrä, valvonnasta saadut tulot ja niiden kohdentaminen, voimavarat ja yhteistoiminta-alueen toimivuus, toiminnan kehittämistarpeet, sekä mahdolliset toiminnan tarkastamiset.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointia hyödynnetään ympäristöterveydenhuollon valvonnan kehittämisessä, valvonnan toimivuuden varmistamisessa ja uusien suunnitelmien laadinnassa.

Valvontasuunnitelma sisältää elintarvikelain (297/2021), terveydensuojelulain (763/1994), tupakkalain (549/2016) ja eläinlääkintähuoltolain (765/2009) mukaiset suunnitelmat.

Ympäristöterveyslautakunta on 11.12.2019 § 49 hyväksynyt Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman vuosille 2020-2024. Lautakunta on 29.11.2023 § 67 käsitellyt valvontasuunnitelman päivityksen vuodelle 2024.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista 81 % on toteutunut. Suunnitellut näyteenotot on pääosin toteutettu valvontasuunnitelman mukaisesti.

Terveysvalvonta

Lakisääteiset tehtävät hoidettiin asianmukaisesti.

Valvontasuunnitelma noudattaa keskusviranomaisien (Ruokavirasto ja Valvira) suosittelemia valvontakohteiden tarkastustiheydestavoitteita. Poikkemia on tehty ainoastaan kohdekohtaisen riskiarvioinnin perusteella.

Terveysvalvonnassa voidaan todeta, että yleisin valvonnan seuraamus on ohjaus ja neuvonta. Kehotuksien määrä on laskenut varsinkin elintarvikevalvonnassa viime vuoteen verrattuna.

Eläinlääkintähuolto

Eläinlääkintähuollon lakisääteiset tehtävät hoidettiin yhteistoiminta-alueella. Valtakunnallisten eläinlääkäripalvelujen saatavuustavoitteiden arvioidaan täyttyneen.

Eläinlääkäripalvelussa suoritteiden määrä on lisääntynyt 3,5 % vuoteen 2023 verrattuna. Tuotantoeläimien sairasmatkat ovat vähentänyt 10,1 % ja pieneläimien vastaanotot ovat lisääntyneet 19,3 % vuoteen 2023 verrattuna.

Eläinlääkäripalveluissa sijaisien rekrytointi eri sijaisuuksiin on onnistunut viime vuoden aikana. Eläinlääkintähuollon valvontatehtävissä sen sijaan on ollut vajetta mm. sen takia että kahteen avoimiin valvontaeläinlääkäriavustajavirkoihin ei ole saatu hakijoita.

Toiminnan kehittämistarpeet

Valvonnassa on tarpeellista saada kaikki kolme valvontaeläinlääkäri virkaa täytettyä. Näin valvontaeläinlääkärit pystyisivät hygieenikkoeläinlääkäriä kanssa turvaamaan kaikkia eläinlääkintähuollon valvontatehtäviä sekä elintarvikevalvonnan alkutuotanto- ja laitosvalvontaa.

Eläinlääkäripalvelussa on edelleen tarvetta lisätä työnantajan vetoa, jotta saadaan kunnaneläinlääkäriä kaikki virat täytetyksi ja tarvittavat sijaiset sijaisuuksiin. Vetelissä neljän kunnaneläinlääkäriä yhteisvastaanotto otetaan käyttöön (Perhonjokilaakson eläinlääkäriasema) vuoden 2025 aikana. Yhteisvastaanotto edesauttaa eläinlääkäripalvelujen kehitystä Perhonjokilaakson alueella.

Tarkempi erittely vuoden 2024 valvontasuunnitelman toteutumisesta on kuvailtu liitteessä A.

Liite A § 5 Valvontasuunnitelman toteutuman arviointiraportti 2024

Terveysvalvonnan johtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää merkitä vuoden 2024 valvontasuunnitelman arvioinnin tiedoksi.

Päätös

Ympäristöterveyslautakunta päätti merkitä vuoden 2024 valvontasuunnitelman arvioinnin tiedoksi.

Enheterna för miljöhälsövärderna ska årligen utvärdera förverkligandet av sin tillsynsplan. Efter behandling i nämnden skickas den årliga utvärderingen av tillsynsplanens förverkligande till regionförvaltningsverket via VYHA (ett centralt verksamhetsstyrnings- och datahanteringsystem för miljö- och hälsoskyddet).

Vid bedömning av tillsynsplanen bör följande tas i beaktande: den planerade verksamhetens omfattning, antalet inspektioner och prover, inkomster i anslutning till tillsynen och hur dessa styrs, resurser och hur väl samarbetsområdet fungerar, verksamhetens utvecklingsbehov, samt möjliga granskningar av verksamheten.

Utvärdering av tillsynsplanen utnyttjas vid utveckling av tillsynen inom miljöhälsovården, säkerställande av tillsynens funktionalitet och vid uppgörandet av nya planer.

Tillsynsplanen innehåller planer enligt livsmedelslagen (297/2021), hälsoskyddslagen (763/1994), tobakslagen (549/2016) och veterinärvårdslagen (765/2009).

Miljöhälsovårdsnämnden har 11.12.2019 § 49 godkänt Mellersta Österbottens miljöhälsovårds tillsynsplan för åren 2020-2024. Nämnden har 29.11.2023 § 67 beslutat att anteckna uppdateringen av Mellersta Österbottens miljöhälsovårds tillsynsplan för år 2024 till kännedom.

Av de planerade inspektionerna i miljöhälsovårdens tillsynsplan har 81 % genomförts. Planerade provtagningar har i huvudsak genomförts i enlighet med tillsynsplanen.

Hälsöövervakning

De lagstadgade uppgifterna sköttes sakenligt.

Tillsynsplanen uppfyller centralmyndigheternas (Livsmedelsverket, Valvira) rekommendationer gällande målen för tillsynsfrekvensen. Avvikelse har endast gjorts på basen av objektspecifika riskutvärderingar.

Det kan konstateras att hälsotillsynens vanligaste påföljd är vägledning och rådgivning. Antalet uppmaningar har minskat speciellt inom livsmedelstillsynen i jämförelse med fjolåret.

Veterinärvård

De lagstadgade uppgifterna inom veterinärvården sköttes på samarbetsområdet. De nationella målen för veterinärservicens tillgänglighet uppskattas vara uppfylld.

Antalet prestationer totalt har ökat med 3,5 % i jämförelse med år 2023. Antalet sjukbesök hos produktionsdjur minskade med 10,1 % och antalet smådjursmottagningar ökade med 19,3 % i jämförelse med år 2023.

Inom veterinärservicen lyckades rekryteringen till olika vikariat under fjolåret. Resursbrist har däremot förekommit inom veterinärvårdens tillsynsuppgifter bl.a. för att det inte funnits sökanden till två ledianslagna tillsynsveterinärtjänster.

Verksamhetens utvecklingsbehov

Inom tillsynen är det väsentligt att få alla tre tillsynsveterinärtjänster besatta. På så sätt kan tillsynsveterinärerna och hygienikerveterinären gemensamt säkerställa veterinärvårdens tillsynsuppgifter samt livsmedelstillsynens primärproduktions- och anläggningstillsyn.

Inom veterinärtjänsterna finns det fortfarande behov av att öka arbetsgivarens dragningskraft för att få alla kommunalveterinärtjänster besatta och behövliga vikarier till vikariat. En ny gemensam veterinärmottagning (Perhonjokilaakson eläinlääkäriasema) för fyra veterinärer tas i bruk i Vetil under året 2025. Den gemensamma mottagningen främjar utvecklingen av veterinärtjänsterna i Perho ådalens område.

En närmare beskrivning av tillsynsplanens förverkligande år 2024 presenteras i bilaga A.

BILAGA A § 5 Utvärderingsrapport som gäller förverkligandet av Mellersta Österbottens tillsynsplan 2024

Direktören för hälsoövervakningen

Miljöhälsovårdsnämnden besluter att anteckna utvärderingen av tillsynsplanen 2024 till kännedom.

Beslut

Miljöhälsovårdsnämnden beslöt att anteckna utvärderingen av tillsynsplanen 2024 till kännedom.